

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA

Valtuustokausi 2021 - 2024

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 14 luvussa ja kunnan hallintosäännössä.

Kuntalain 121 ja 125 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taaseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle
- hankittava asianomaisen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta

Hallintosäännössä valtuusto on kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi sisällyttänyt lautakunnan tehtäviin:

- 1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.*
- 2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä*

- 3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.*
- 4. huolehtia sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.*

ARVIOINTITYÖN SUORITTAMISEN PERUSTEET

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa sekä mahdollisissa väliraporteissa. Arvioinnin lautakunta toteuttaa käyttämällä muun muassa seuraavia toimintatapoja:

1. Tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta sopii keskinäisellä työnjaolla eri toimielinten hallinnon seuraamisesta sekä kerää tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta. Salassa pidettävän aineiston käytettäväksi saamisesta lautakunta päättää erikseen.

Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on seuraava:

<u>Lautakunta</u>	<u>Tarkastuslautakunnan jäsen</u>
Kunnanhallitus	pj. Ari Korhonen
KH:n kaupunkikehitysjaosto	pj. Ari Korhonen ja jäsen Teija Hurmerinta
Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta	vpj. Hans Våg
Sivistyslautakunta	jäsen Kimmo Nurmi
Vapaa-aikalautakunta	jäsen Kimmo Nurmi
Infralautakunta	jäsen Olga Viljanen
Lupalautakunta	jäsen Teija Hurmerinta

2. Lautakunta pyytää kunnan organisaatiolta erikseen päätettäviä selvityksiä toiminnasta arvioinnin tueksi (esimerkiksi toimialojen itsearviointien yhteenvetoja, asiakaspalauteyhteenvetoja ja mahdollisia sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportteja, laatuau-ditoiteja, palveluiden prosessikuvauksia, talouden ja toiminnan seurantaraportteja, osavuosikatsaukset, kuntayhtymien arviointi-kertomukset).
3. Kokouksiin kutsutaan tarvittaessa kaupungin/arvioitavan kohteen viranhaltijajohdon lisäksi luottamushenkilöjohtoa, henkilökunnan edustajia, tytäryhtiöiden edustajia ja mahdollisia muita sidosryhmän edustajia selvittämään omasta näkökulmastaan arviointi-kohteen toimintaa, tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarvittaes-

sa haastateltaville jaetaan ennakkoon täytettäväksi arviointilomake toimialan/vastuualueen toiminnasta ja taloudesta. Lomake ei ole julkinen eikä sitä liitetä pöytäkirjaan.

4. Lautakunta tekee tutustumis- ja arviointikäyntejä kunnan hallintokuntiin/toimipisteisiin ja muihin palvelupisteisiin työohjelman mukaisesti. Tarvittaessa käydään tutustumassa tytäryhteisöihin.
5. Arvioitavan vuoden tilinpäätös toimintakertomuksineen on asiakirja, josta ilmenevien tietojen perusteella arviointi ensisijaisesti suoritetaan.
6. Tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteisarviointoja esim. seutukunnan muiden kuntien kanssa yhteisesti järjestettyjen toimintojen osalta.

Lautakunnan jäsenten toimintavalmiuksien kehittämistä tuetaan mm. osallistumalla alan koulutuksiin.

TILINTARKASTUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tilintarkastajan vuotuinen työohjelma annetaan tarkastuslautakunnalle tiedoksi. Tilintarkastaja raportoi vuoden aikana sopimuksen mukaisesti työohjelman toteutumisesta sekä olennaisista havainnoista. Yhteenveto koko vuoden tarkastuksista tehdään tilintarkastuskertomuksen yhteydessä.

Tilintarkastajan valtuustokauden suunnitelmat ja vuosittaiset työohjelmat laaditaan siten, että ne tukevat kunnan tarkastustoimen laaja-alaista ja asianmukaista toteutumista. Tilintarkastuksen työn lähtökohtana on kunnan toimintaorganisaatio ja -ympäristö ja niihin liittyvät olennaiset riskit. Riskienkartoituksen avulla määritellään tarkastuksen painopistealueet tarkastustyön perustaksi.

Tarkastussuunnitelman ja vuotuisten työohjelmien käsittelyn yhteydessä tarkastuslautakunta arvioi myös tarkastukseen käytössä olevien resurssien riittävyttä.

ARVIOINTISUUNNITELMA

Tarkastuslautakunnan arviointityön systematisoimiseksi on tarpeen laatia vaalikauden kattava arviointisuunnitelma, jota täsmennetään vuosittain. Arviointisuunnitelmassa esitetään ne tehtäväalueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmassa painotetaan osalualueita, joiden osalta on suurin riski, että tavoitteet jäävät saavuttamatta tai muutoin toiminta ei ole tuloksellista. Suunnitelma täsmennetään työohjelmaksi vuosittain sekä painotusten että mene-

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

telmien osalta. Arviointisuunnitelmassa (ja arviointikertomuksessa) voidaan myös painottaa eri BSC- näkökulmia vuosittain (talousnäkökulma, organisaatio/prosessien näkökulma, asiakasnäkökulma, henkilöstönäkökulma).

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan saattaa tiedoksi valtuustolle.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan sovittaa yhteen tilintarkastussuunnitelman kanssa.

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain kaikilta toimialoilta seuraavat asiat:

- talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen
- strategiassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen
- muut strategiset ohjausasiakirjat, jotka määrittävät toimialueen toimintaa sekä niissä asetettujen tavoitteiden toteutuminen (syvällisempi tavoiteanalyysi erityisesti tarkastuksen painopisteenä olevasta toiminnasta)
- muut valtuuston päättämät keskeiset asiat, kuten merkittävät investoinnit, talousarviomuutokset, sopeuttamisohjelmat, henkilöstöä tai organisaatiota koskevat merkittävät päätökset tai muut periaatteellisesti keskeiset kaupungin toimintaa tai jonkin toimialan toimintaa koskevat päätökset
- keskeiset lakisääteiset veloitteet ja niissä tapahtuvat muutokset lakisääteisyden toteutuminen taloudessa ja toiminnassa

Erityisesti arvioidaan, miten valtuuston päätös on toteutunut koko kaupunkia koskien ja toisena kohtana, miten se on toteutunut toimialueella. Samassa yhteydessä voidaan myös arvioida valmistelua kokonaisuudessaan, sen kestoja ja onko päätöksenteon tueksi tuotettu riittävät ja monipuoliset tiedot.

Tarkastuslautakunta myös arvioi, että kaupungin toimielinten päätöksenteko ja menettelyt hoidetaan lain ja hallintosäännön edellyttämällä tavalla.

Tarkastuslautakunta huomioi arviointitoiminnassaan valtuustokauden uuden strategian painotukset sekä arvioi toiminnan tarkoituksenmukaisuutta suhteessa strategiaan sekä mahdollisiin strategisiin ohjelmiin.

Vakiotarkastuskohteiden lisäksi tarkastuslautakunta arvioi kunkin vuoden aikana valitsemansa painopistealueen. Painopistealueiden arviointisuunnitelmana on etukäteen laadittu arviointisuunnitelma, jota tarkastuslautakunta tarkentaa ohjelman edetessä.

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

Arviointikohde	Tehtäväalue ja arvioitava asia:	2021	2022	2023	2024
Koko kaupunki/ kaupunginhallitus / Johtaminen ja hallinto Kaupunginhallitus KH, konserni KH, kaupunki-kehitys	- Yleiskuva kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmästä sekä eri toiminnoista, organisaatiomuutokset	x	x	x	x
	-Talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen	x	x	x	x
	- Strategiassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen	x	x	x	x
	- Muut strategiset ohjausasiakirjat, jotka määrittävät toimialueen toimintaa sekä niissä asetettujen tavoitteiden toteutuminen (syvällisempi tavoiteanalyysi erityisesti tarkastuksen painopisteenä olevasta toiminnasta)	x	x	x	x
	- Muut valtuuston päättämät keskeiset asiat, kuten merkittävät investoinnit, talousarviomuutokset, sopeuttamisohjelmat, henkilöstöä tai organisaatiota koskevat merkittävät päätökset tai muut periaatteellisesti Raision kaupungin toimintaa tai jonkin toimialan toimintaa koskevat	x	x	x	x
	- keskeiset lakisääteiset velvoitteet ja niissä tapah-	x	x	x	x

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

	tuvat muutokset lakisääteisyden toteutuminen taloudessa ja toiminnassa				
	- kaupungin toimielinten päätöksenteko ja menettelyiden arviointi	x	x	x	x
	- riskienhallinnan ja sisäinen valvonnan järjestämisen arviointi	x	x	x	x
	- Kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kuntakonsernissa	x	x	x	x
	- Omistajaohjauksen ja konserniohjauksen valvonnan ja järjestämisen ja toimivuuden arviointi.		x		x
	- Ylikunnallinen yhteistyö		x		
	- Hyvinvointialueuudistus (erillisen listan mukaisesti)*	x	x	x	
	- Talouden seuranta/Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen	x	x	x	x
	-hankinnat, hankintojen kilpailuttaminen, sopimukset ja niiden seuranta yleisesti koko kaupunkitasolla		x		x
	- Investoinnit	x	x	x	x
	- Henkilöstö	x	x	x	x
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla	x			
	- Hoitotakuu	x			
	- Hyvinvointialueuudistuksen valmistelu (erillisen listauksen mukaisesti)*				
	- sosiaali- ja terveyspalve-				

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

	luiden lautakunnan muut ohjausasiakirjat (strategiset ohjelmat kuten lasten- ja nuorten hyvinvointiohjelma, väestön terveydentilan seuranta ja vuosittain raportoitava hyvinvointikertomus				
	- Hoitoketjun toimivuus, (hoitoonpääsy, takaisinsoittojärjestelmä)	x			
	-Hankinnat, kilpailuttaminen	x			
	- Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen	x			
	<i>Sosiaali- terveystalouden tehtäväalueet:</i> esim: sosiaalipalvelut hoito ja hoivapalvelut perhepalvelut terveyspalvelut työllisyyspalvelut - vanhustenhuolto - kotipalvelut - sosiaalityö - vammaispalvelut - lastensuojelu - perusterveydenhuolto - erikoissairaanhoido jne.	x			
	- Henkilöstö	x			
Sivistyslautakunta	- Sivistystoimen palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta		x		
	-toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituk-		x		

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

	senmukaisella tavalla				
	- Yhteistyö (kuntayhtymät, yhteistyösopimukset; esim. isäntäkuntamalli jne.)		x		
	- Hankinnat, hankintaprosessi ja kilpailuttaminen sivistystoimessa		x		
	- Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan, hankintaprosessi, sopimukset ja niiden sisältö esim. laatumittarit ja niiden valvonta		x		
	- Talouden tasapainottamis-toimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen		x		
	<i>Sivistystoimen tehtäväalueet:</i> -varhaiskasvatus -perusopetus - toisen asteen koulutus (lukiot, ammatillinen koulutus) - aikuiskoulutus - vapaa-aikapalvelut - nuorisotoimi jne.				
	- Henkilöstö (kevyesti)		x		
Vapaa-aikalautakunta	- Toimialan toimen palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta		x		
	toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla		x		
	- Yhteistyö (kuntayhtymät, yhteistyösopimukset; esim. isäntäkuntamalli jne)		x		

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

	Hankinnat; hankintapro- sessi, kilpailuttaminen, sopimukset		x		
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan		x		
	Talouden tasapainottamis- toimenpiteiden toteutta- misen arviointi ja tuotta- vuuden parantaminen		x		
	Tehtäväalueet: -kirjasto -kulttuuri, museo -liikuntapalvelut -nuorisotyö				
Tekninen lauta- kunta. 1.8.21 alk. Infralk	- Teknisen toimen palvelu- strategioiden toteuttami- nen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta			x	
	-toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoi- tuksenmukaisella tavalla			x	
	- Yhteistyö (kuntayhtymät, yhteistyösopimukset; esim. isäntäkuntamalli jne)			x	
	-Hankinnat hankintapro- sessi, kilpailuttaminen, sopimukset ja niiden sisäl- tö esim. laatumittarit ja niiden valvonta, kilpailut- taminen			x	
	- Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategi- aan, sopimukset ja laatu- mittarit ja niiden valvonta			x	
	- Talouden tasapainotta- mis-toimenpiteiden to- teuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantami- nen			x	
	<i>Tehtäväalueet:</i> - Tilapalve- lu/kiinteistötoimi			x	

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

	-ruokapalvelut - Kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen				
Ympäristölautakunta, 1.8.21 alk. Lupalk	- Toimialan palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta				x
	-Toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla				x
	- Yhteistyö (kuntayhtymät, yhteistyösopimukset; esim. isäntäkuntamalli jne)				x
	Hankinnat, hankintaprosessi, kilpailuttaminen, sopimukset ja seuranta				x
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan, sopimukset ja niiden sisältö esim. laatumittarit ja niiden valvonta				x
	- Talouden tasapainottamis-toimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen				x
	Tehtäväalueet: -rakennusvalvonta -ympäristönsuojelu -ympäristöterveysvalvonta -eläinlääkintähuolto				x
Konserniyhteisöt, omistajaohjaus	Omistajaohjaus (omistajapolitiikan olemassaolo, siitä johdetut kriteerit, joilla arvioitavissa omistuksen arvioitavuutta ja kustannustehokkuutta, konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden riittävyys ja tarkoituksenmukai-		x		x

Raision kaupunki
Tarkastuslautakunta

	suus sekä niiden toteutumisen seurannan riittävyys)				
	Konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen Konserniyhtiöiden johdon haastattelut.		x		x

MUUT TARKASTUSKOHTEET VUONNA 2021

Tarkastussuunnitelmassa olevien vakiotarkastuskohteiden sekä sosiaali- ja terveystalouden lautakuntaan liittyvien painopisteiden lisäksi tarkastuslautakunta tarkastaa vuoden 2021 osalta merkittävät valtuuston päätökset ja kaupunkikonsernia koskevat asiakokonaisuudet.

*Hyvinvointialueuudistuksen valmistelu

- millä tavoin Raision kaupungin oma valmistelu organisoitunut ja lähtenyt käyntiin?
  - hyvinvointialueuudistukseen liittyvät talouden kysymykset, veroprosentinlasku, valtionosuudet ja kustannustasojen määrittyminen - miten valmistelu ja varautuminen muutokseen etenee
  - henkilöstösiirrot
  - keskeiset tukipalvelut ja niiden tulevaisuus - henkilöstösiirrot tukipalveluiden osalta - kriittinen henkilökunnan määrä jäljelle jäävien toimintojen osalta, synergiaetujen menetys
  - mitä pitkäaikaisia sopimuksia sote-palveluilla on - siirtyvätkö kaikki hyvinvointialueille
  - onko keskeneräisiä valituksia ja tai oikeustapauksia, joista voi jäädä kaupungille vastuita
  - mitkä ovat merkittävimmät yhdyspinnat, joissa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset tekevät moniammatillista yhteistyötä muiden toimialojen kanssa (erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, opetus, varhaiskasvatus, lastensuojelu, perheet) ja miten varmistetaan moniammatillisen yhteistyön jatkuvuus myös hyvinvointialueuudistuksen tapahduttua
  - riskianalyysi muutoksen vaikutuksista (esim. kiinteistöt)